

**Донецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. Н.К. Крупської
Науково-методичний відділ**

Листок-сигнал
“Книги-ювіляри”

**170 років від часу виходу книги Миколи Гоголя
«Вечера на хуторі близ Диканьки»
(1832 р.)**

Донецьк 2002

Над циклом повістей “Вечера на хуторі близ Диканьки” М.В. Гоголь розпочав роботу 1829 року. “Вечера” вийшли у двох книгах: перша частина – у 1831 р., друга – у 1832 р.

При створенні “Вечеров...” Гоголь користувався численними джерелами літературного і фольклорного характеру. У повістях відображені казки, легенди, повір’я, звичаї українського народу. В листах до матері цього періоду він просив надіслати йому необхідні відомості про побут, повідомити етнографічні деталі: “Еще несколько слов о колядках, об Иване Купале, о русалках. Если есть, кроме того, какие-либо духи или домовые, то о них подробнее с их названиями и делами; множество носится между простым народом поверий, страшных сказаний. Преданий, разных анекдотов, и проч. и проч. Все это будет для меня чрезвычайно занимательно”.

Гоголь писав “Вечера...”, коли гірка чаша страждань і скорботи ще не торкнулась його вуст. Він ще повною жменею черпав радощі буття, бачив навколо себе світ сонячних барв.

Події циклу повістей відбуваються біля Диканьки, яку автор уявляє своєрідним центром світобудови. Тут бушують світові пристрасті, відбуваються небувалі події. Часто вони чиняться у свята – ярмарок, свято Івана Купала, Різдво.

У “Вечерах...” відчувається поетика народного життя з елементами карнавалізації. Гоголь використовував і традицію народного лялькового театру – вертепу. Смішний чорт, зла баба, пройдисвіт-циган, мужик-простак, пишномовний дяк – усе це постаті українського лялькового театру. В деяких повістях можна побачити близькість до поеми “Енеїда” І.П. Котляревського, “Гараськіних од” П.П. Гулака-Артемівського, до творів німецьких романтиків Л. Тіка, Е.Т.А. Гоффмана.

У “Вечерах...” тісно переплітається реальне і фантастичне, що доповнює та підсилює одне одного. Світ “Вечеров...” – це світ чаклунів, відьом, страшних подій. Жахлива фантастика існує поряд із забавним, комізм із ліризмом. У “Вечерах...” Гоголь розробляє тему втручання в життя людей демонічного начала та боротьби з ним.

Цикл повістей “Вечера на хуторі близ Диканьки” проіснував вже 170 років і не втратив свого значення, цікавість до нього не зменшилась.

Сюжети “Вечеров...” надихнули композиторів на створення опер: П.І. Чайковський написав оперу “Черевички”, М.А. Римський-Корсаков – “Ночь перед Рождеством” і “Майскую ночь”, М.П. Мусоргський – “Сорочинскую ярмарку”. За мотивами повістей були створені художні кінофільми.

Бібліотекам, щоб привернути увагу, прилучити читачів до класичної літератури, доцільно оформити виставки однієї книги “Микола Гоголь та його “Вечера на хуторі близ Диканьки”, провести виставку-бесіду, літературну годину “Розповіді Рудого Панька”. Поглиблене знайомство з твором Гоголя можливо в літературних салонах, літературно-музичних абонементях. Популярними серед читачів можуть стати літературні фантазії, театралізовані дійства “Шедеври “Вечеров на хуторі близ Диканьки”, “Фантастичне в “Вечерах на хуторі близ Диканьки””.

Пропонуємо бібліотекам провести літературну подорож
“По гоголівській Диканці”

1. Вступне слово “Микола Гоголь та його “Вечори...”
2. Розповідає Рудий Панько: уривки з “Сорочинської ярмарки”
3. Театралізоване дійство “Ніч перед Різдвом”
4. Конкурс на кращого знавця циклу повістей
“Вечера на хуторі біля Диканьки”.

В підготовці заходів допоможе література:

Анненский И.О. О формах фантастического у Гоголя // Анненский И.
Книга отражений. – М., 1979. – С. 207-216.

Барабаш Ю. «Страшная месть» в двух измерениях: миф и (или?) история //
Воп. лит. – 2000. - № 3. – С. 171-210.

Ветловская В.Е. Творчество Гоголя сквозь призму проблемы народности //
Рус. лит. – 200. - № 2. – С. 3-24.

Золотусский И.П. Гоголь. – М.: Мол. гвардия, 1998. – 483 с. - (Жизнь
замечательных людей: Серия биографий).

Липа Ю. Чаклун із хутора // Київ. – 2001. - № 9/10. – С. 143-163.

Манн Ю. Поэтика Гоголя. – М.: Худ. лит., 1988. – 412 с.

Померанцев И. Фантастическое в ранней прозе Н.В. Гоголя // Родник. –
1990. - № 10. – С. 21-25.

Сенько І. Хронотопи “Зачарованого місця” Миколи Гоголя // Слово і час. –
2002. - № 5. – С. 46-49.

Складач	І.А. Пилипенко
Редактор	О.Г. Полева
Відповідальний за випуск	О.Я. Гросов
Комп’ютерний набір і верстка	В.І. Копійка О.А. Яцкова

Підписано до друку _____
Тираж 60 прим. Зам. № _____
КМД відділу маркетингу ДОУНБ